

Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.300/2012/5. szám

A Fővárosi Ítélőtábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. év június hó 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Ítéletet:

A fegyveresen elkövetett rablás bűntette miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2012. év május hó 14. napján kelt 20.B.7/2012/32. számú ítéletét **megváltoztatja**.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.Bk.XIV.40.933/2010/2. számú végzésével **alkalmazott** 2 év próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezése mellett tekinti a próbára bocsátást megszüntetettnek.

A vádlott terhére rótt számvitel rendjének megsértése vétségének jogszabályi megjelölése helyesen Btk. 289.§ (3) **bekezdés**.

A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés végrehajtásának részbeni felfüggesztésére és az ezzel összefüggő feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A vádlott házi őrizetben töltött idejének utolsó napjára történő utalást mellőzi. A vádlott helyesen 2012. február hó 8. napjától 2012. május hó 14. napjáig volt házi őrizetben, amelyet a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja.

A kiadni rendelt bűnjelek lefoglalását megszünteti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budapest Környéki Törvényszék 2012. május hó 14. napján kelt 20.B.7/2012/32. számú ítéletével a vádlott bűnösségét rablás bűntettében (Btk.321.§ (1) bekezdés I. fordulat, (4) bekezdés a./ pont) és számvitel rendje megsértésének vétségében (Btk.289.§ (4) bekezdés) állapította meg és ezért őt halmazati büntetésül 4 év börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A 4 év börtönből 2 év börtön

végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a fel nem függesztett 2 év börtönből a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött idő kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a jogorvoslati nyilatkozat megtételére nyitva álló 3 napos határidőn belül az ügyész a vádlott terhére, a kiszabott büntetés súlyosítása érdekében, míg a védő enyhítés céljából jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.790/2012/2. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

Álláspontja szerint a Budapest Környéki Törvényszék a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást. A szükséges és lehetséges körben a bizonyítékokat beszerezte, azokat a tárgyalás anyagává tette, majd értékelte és mérlegelte.

Az ügyészi vélekedés szerint a bíróság kellő indokát adta annak, hogy a megváltoztatott vádlotti vallomásokra figyelemmel mely bizonyítékot és miért vett figyelembe a tényállás, illetve a vádlott bűnösségének a megállapításánál. A megállapított tényállást csak kis mértékben szükséges kiegészíteni, amely annak érdemi részét nem érinti. Az ügyészi átirat szerint a vádlott sem a nyomozás során, sem a tárgyaláson nem nyilatkozott a kiskorú gyermeke életkoráról, azonban az orvosszakértőnél történő meghallgatásakor úgy nyilatkozott, hogy a gyermeke jelenleg 8 éves.

Az elkövetés helyét is a település megnevezésével pontosítani szükséges. A bíróság által megalapozott tényállást a védelem részéről sem érte támadás, okszerű a vádlott bűnösségére vont következtetés és törvényes a bűncselekmény minősítése is. A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem volt kellően figyelemmel a vádlott által elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyára, a bűnösség fokára, illetve a bűnösségi körülményekre. További súlyosító körülmény a vádlott terhén a bűnhalmazat, mivel az eljáró bíróság nem az emelt büntetési tételkeret között szabta ki a büntetését. Az ügyészi érvelés szerint a vádlott büntetett előéletű, mert a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2010. március hó 18. napján jogerős végzésével 2 évre próbára bocsátotta és a rablási cselekményt e próba hatálya alatt követte el. Ugyanakkor nem lehet súlyosító tényezőként figyelembe venni azt, hogy a vádlott a bűnösségét az eljárás során egyáltalán nem ismerte el. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéletábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét változtassa meg, a vádlottal szemben lényegesen hosszabb tartamú főbüntetést szabjon ki azzal, hogy annak részben történő végrehajtásának felfüggesztését is mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen elismerte, hogy az elsőfokú ítélettel kiszabott büntetés igen méltányos. Hozzátette azt is, hogy csak arra tekintettel jelentettek be fellebbezést, hogy a védencének legyen ideje rendbe tenni az életét a büntetés-

végrehajtási intézetbe történő bevonulása előtt. Előadta, hogy a védőbeszédét arra kívánja felépíteni, hogy az ítélőtábla mellőzze a büntetés súlyosítását. Vitatta, hogy a bűnhalmazat súlyosító tényező volna, mert álláspontja szerint az egyszeri halmazat súlyosító tényezőként nem vehető figyelembe. Hangsúlyozta, hogy a vádlott lényegileg büntetlen előéletű, további nyomatékos enyhítő körülmény a gyermeke betegsége és hogy a kár megtérült. A vádlott szabadulása óta igyekszik dolgozni, gyermekét tisztességesen nevelni. Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy az ítélőtábla az elsőfokon kiszabott büntetést ne súlyosítsa.

A vádlott az utolsó szó jogán kérte, hogy a másodfokú bíróság méltányos ítéletet hozzon, az elsőfokú ítéletet ne súlyosítsa.

Az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezése alapos, míg a védelmi perorvoslatok nem alaposak.

A Fővárosi Ítélőtábla az ügyészi és a védelmi fellebbezések folytán bírálta felül a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét és az azt megelőző elsőfokú bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat alapvetően megtartotta. A Budapest Környéki Törvényszék az ügydöntő határozat meghozatalát nem érintő eljárása során eljárási szabályt sértett az alábbiak szerint. A Budapest Környéki Törvényszék 2012. március hó 26. napján kelt 24. alszámú, továbbá 2012. április hó 26. napján kelt 29. alszámú végzésével a házi őrizetben lévő a vádlott részére engedélyezte, hogy meghatározott célból a házi őrizet helyeül szolgáló ingatlant elhagyja. A végzéseiben a határozat elleni jogorvoslat lehetőségét a Be.260.§ (2) bekezdés II. fordulata alapján kizárta, illetve a végzést egyesbíróként, a tanács elnökeként hozta meg. Az elsőfokú bíróság fenti eljárása törvénysértő. A Be.273.§ (3) bekezdése alapján a bíróság tanácsa határoz a személyi szabadság elvonásával vagy korlátozásával járó kényszerintézkedésekről. A Be.274.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a tanács elnöke határoz azokban a kérdésekben, amelyek a 273.§ (3) bekezdése alapján nem tartoznak a bíróság tanácsának a jogkörébe. A Be.138.§-ában meghatározott személyi szabadság korlátozásával járó kényszerintézkedésről, a házi őrizetről, a fenti törvényhelyek összevetése alapján kizárólag tanácsban hozható határozat, ez érvényes a Be.138.§ (1) bekezdése szerinti házi őrizet részleges feloldása esetére is.

A törvényszék által hivatkozott Be.260.§ (2) bekezdés II. fordulata a pervezető végzések esetében zárja ki a jogorvoslat lehetőségét. A perorvoslati lehetőség kizárására vonatkozó elsőbírói hivatkozás jelen esetben téves. Egyfelől a pervezető végzés meghozatalára kizárólag a Be.282.§ (2) bekezdése szerinti tárgyalás megkezdése után kerülhet sor. A fenti két végzést a tárgyalás előkészítése szakaszában hozta az elsőfokú bíróság, így azok pervezető jellege eleve kizárt. Másfelől a személyi szabadság elvonását vagy korlátozását érintő határozatok tartalmuk alapján - többek között garanciális okokból - nem minősülnek pervezető végzéseknek. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítélőtábla az eljárási szabályok megsértésének tényét megállapította azzal, hogy azok az ügydöntő határozat meghozatalára semmilyen kihatással nem bírtak.

Helyesen járt el a törvényszék akkor, amikor a Be.265.§ (2) bekezdés kötelező rendelkezése folytán pervezető végzésével a próbára bocsátással érintett Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.Bk.XIV.40.933/2010/2. számú büntető ügyét az alapügyhöz egyesítette (32. tjk. 2. oldal). Az elsőfokú ítélet rendelkező részében tévesen, a kiszabott 2 év próbára bocsátás megszüntetéséről rendelkezett, holott a Btk.72.§-ában meghatározott próbára bocsátás intézkedés, így azt a bíróság nem kiszabja, hanem alkalmazza. Továbbá elmulasztotta a Be.330.§ (4) bekezdésére figyelemmel a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezését, ezt az ítéletábra pótolta.

Törvényesen járt el akkor is, amikor az ügyész a Be.217.§ (3) bekezdés h./ pontjára alapított - tárgyaláson előterjesztett - indítványára a 3-as számú tanú nyomozati vallomását a tárgyalás anyagává tette.

A vádlott bűnösségét kétséget kizáróan igazolta a felismerő tanú következetes, más közvetett bizonyítékokkal is alátámasztott vallomása. Az 1. sz. tanú a vádlottban már akkor felismerte a támadót, amikor név szerint őt még nem tudta megnevezni. Emlékezett rá, hogy korábban már többször járt a pékségben, úgy az összbenyomás, mint a hangja, illetve a pigmenthiányos bőre alapján a vádlottat felismerte. Ezzel szemben a vádlott következetlenül védekezett. Többek között azt állította, hogy az elkövetés idején nem ment be az iskolába. Az első kihallgatása során előadott védekezése már a nyomozati szakban a 2-es számú tanú, továbbá 3-as számú tanú előadása, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján teljességgel megdőlt aggálytalan tanúvallomás volt arra nézve is, hogy az elkövetés után látták a vádlottat az iskolába bemenni, ahova az akkor 12 éves fia már nem járt. A terhelt nyomozás során előterjesztett írásbeli védekezése egyértelműen a terhelő bizonyítékokhoz igazított védekezés. A vádlott az első gyanúsítotti kihallgatásakor részletes, több „alibit” is felsorakoztató védekezést terjesztett elő (nyom. ir. 423. oldaltól). Ezt a vallomását a felismerő sértett tanú előtt is fenntartotta (nyom. ir. 434. oldal), állította, hogy nem járt aznap az elkövetés helyszínén, majd megtagadta a vallomástételt (nyom. ir. 443. oldal). A korábbi védekezését írásbeli vallomásával teljességgel megváltoztatta (nyom. ir. 445. oldal) és leírta, hogy mégis a környéken volt az elkövetési időben, látta a rablót elszaladni és hallotta a riasztót megszólalni. A vádlott szavahihetőségét tovább gyengítette a Be.182.§ (2) bekezdése szerint szaktanácsadó közreműködésével, a terhelt hozzájárulásával lefolytatott poligráfos vizsgálat eredménye is (nyom. ir. 127-130. oldal).

A fentiekből következően a vádlott szavahihetősége megdőlt, így a bűncselekmény előzményei tekintetében sem alapítható ítéleti tényállás a más bizonyítékkal alá nem támasztott szavahihetetlen vádlotti védekezésre. Ezért a Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú ítélet 2./ történeti tényállásából mellőzte mindazon ténymegállapításokat, amelyek a 2011. június hó 7. napján elkövetett bűncselekmény előzményeiként kerültek leírásra (elsőfokú ítélet 3. oldal, felülről a (3) bekezdéstől az (5) bekezdésig).

A Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a törvényszék a vádlott terhére rótt erőszakos vagyon elleni bűncselekmény törvényi tényállásának megállapítása alapjául szolgáló tények tekintetében helyes indokok alapján vetette el a vádlott önellentmondásos és más aggálytalan bizonyítékokkal többszörösen megcáfolt védekezését, azonban tévedett, amikor a bűncselekmény előzményei tekintetében a szavahihetetlen vádlott utolsó tárgyalási vallomása alapján más bizonyítékkal meg nem erősített terhelti vallomásra ítéleti tényállást alapított (32. tjk. 25., 26. oldal).

A Budapest Környéki Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének teljességgel eleget tett a fentiekre figyelemmel a releváns ítéleti ténymegállapítások tekintetében a bizonyítékokat logikusan értékelte, mérlegelte.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás túlnyomó részt megalapozott, az a fenti pontosításon túl az alábbi helyesbítéssel volt irányadó a felülbírálat során.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja szerint, az iratok tartalma alapján, az alábbiak szerint helyesbíti.

- a 2. tényállási pontban írt bűncselekménynél az elkövetési érték kb. 110.000.- forint (32. tjk. 9. oldal, 1. sz. sértett tanú nyilatkozata)
- a vádlott kiskorú gyermeke 1999. április hó 17. napján született (32. alszám alatt csatolt irat).

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság megjegyzi, hogy az elsőfokú ítélet tényállásából egyértelműen megállapítható, hogy az elkövetés helye Dunaharaszti.

A fenti kiegészítésekkel teljes körűen megalapozottá vált ítéleti tényállás a másodfokú felülbírálat alapjául szolgálhatott, egyébiránt a megállapított tényállást a fellebbezési eljárásban támadás nem érte.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére.

Helyesen járt el akkor is, amikor a vádlott bűnösségét a próbára bocsátás alapjául szolgáló gazdálkodási kötelességet sértő bűncselekményben is megállapította, figyelemmel arra, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság a Be.544.§ (1) bekezdése szerinti eljárásában, tárgyalás mellőzésével hozott végzésével a vádlott bűnösségét még nem állapította meg. Az elsőfokú bíróság 2012. május hó 14. napján kelt ítélete meghozatala során nem észlelte, hogy a 2011. évi CL. 17. §-a - 2012. január hó 1-jei hatállyal - dekriminalizálta a próbára bocsátás alapjául is szolgáló - helyesen - Btk.289.§ (3) bekezdését, ami tartalmát tekintve a felszámolási eljárást megghiúsító

számvitel rendjének megsértése vétsége volt. Erre tekintettel megállapítható, hogy az ügy jelen elbírálásakor a próbára bocsátás alapjául szolgáló cselekmény már nem bűncselekmény. Ennek ellenére az alábbi indokok szerint helyes a fenti bűncselekményben a bűnösség megállapítása. A jogirodalmi álláspontok, továbbá a BK. 149. számú Állásfoglalás, illetve a BH 1994.2 számú eseti döntés szerint, ha az elbíráláskor hatályban lévő új büntetőtörvény értelmében a cselekmény már nem bűncselekmény vagy enyhébben bírálendő el, a próbára bocsátással befejezett ügyekben a bűnösség és a jogi minősítés körében ez nem, hanem csak a büntetés kiszabása során vehető figyelembe. A próbára bocsátással befejezett ügyben elbírált cselekmény ítélt dolog abban az esetben is, ha az időközben hatályba lépett új törvény szerint a próbára bocsátás alapjául szolgáló cselekmény már nem bűncselekmény.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Budapest Környéki Törvényszék maradéktalanul helyes indokok alapján minősítette a vádlott terhére rótt erőszakos, vagyon elleni bűncselekményt (elsőfokú ítélet 12. oldal).

A Budapest Környéki Törvényszék a büntetés kiszabása során figyelembe veendő súlyosító és enyhítő körülményeket túlnyomó részt megfelelően sorolta fel, azonban enyhítőként számításba nem vehető körülményeknek is jelentőséget tulajdonított. A másodfokú eljárásban pontosított ítéleti tényállásra figyelemmel a rablási cselekmény előzményeiként megállapított tények enyhítő körülményként nem voltak figyelembe vehetőek.

Ez alapján nem minősülhet enyhítő tényezőnek, hogy a vádlott a bűncselekményt egy olyan telefonhívás után követte el, amelyet egy olyan személlyel folytatott, aki sérelmére vagyon elleni, valamint egy héttel azelőtt nemi erkölcs elleni bűncselekményt követett el (elsőfokú ítélet 13. oldal (2) bekezdés).

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával szemben a vádlott valóban nem büntetett előéletű, ugyanis a próbára bocsátás, mint intézkedés nem eredményez büntetett előéletet, ugyanakkor a próba alatti elkövetés súlyosító nyomatókát csökkenti, hogy a próba alapjául szolgáló bűncselekmény jelen elbíráláskor már nem bűncselekmény. Az öngyilkossági kísérlet nem minősülhet enyhítő körülménynek, mert nem társul beismerő vallomással, nincs arra adat, hogy a vádlott bűncselekmény elkövetése miatti megbánó magatartása miatt követett volna el öngyilkossági kísérletet. A sértett lelki sérülésének hiánya szintén nem enyhít, ennek ellenkezője igaz. A bírói gyakorlat szerint a rablás törvényi tényállásához tényállási elemként nem kapcsolódó lelki sérelem létrejötte lenne súlyosító tényező. A lelki sérülés hiánya önmagában enyhítő körülményt nem képezhet.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a Btk.37.§-ában meghatározott büntetési célok elérése érdekében nem indokolt a vádlottal szemben a főbüntetés bírói enyhítését lehetővé tevő - elsőfokú bíróság által felhívott - valamennyi jogkövetkezmény alkalmazása. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a

vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés végrehajtásának részbeni felfüggesztésére és az ezzel összefüggő feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést mellőzte.

A másodfokú bíróság pontosította a vádlott előzetes fogvatartási adatait, továbbá a Be.327.§ (1) bekezdésére is figyelemmel az ítélet bevezető részéből a vádlott házi őrizetben töltött idejének utolsó napjára történő utalást mellőzte.

Az elsőfokú ítélet járulékos rendelkezései törvényesek azzal, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a kiadni rendelt bűnjelek lefoglalásának megszüntetését elmulasztotta, ezért azt a Be.155.§ (1) és (2) bekezdése alapján a Fővárosi Ítéltábla pótolta.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében egyebekben helybenhagyta.

Budapest, 2013. év június hó 27. napján

. Lassó Gábor sk..

Ujvári Ákos sk.. Fatalin

Judit sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 20.B.7/2012/32. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.300/2012/5. számú ítélete folytán 2013. június hó 27. napján jogerős és végrehajtható!

Budapest, 2013. év június hó 27. napján

. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Weszely-Földvárszki Tünde, tisztviselő